

Handläggare
Tove Heder
Telefon: 08-50814367

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-08-24

Remiss av ersättningsnivåer daglig verksamhet (LSS)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/339

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

En översyn av nuvarande ersättning och utformning av insatsen daglig verksamhet genomfördes under 2022. Utifrån översynen har kommunstyrelsen tagit fram ett förslag på nya ersättningsnivåer inom daglig verksamhet (LSS). Förslaget har skickats ut på remiss.

Förslaget innebär att antal nivåer i nuvarande ersättningssystem för daglig verksamhet (LSS) minskas från sju till fem. Ersättningen föreslås öka i de lägsta nivåerna och minska i de högsta. Vidare föreslås att antalet timintervall för deltagandegrad per vecka som den enskilde kan välja mellan ändras från två till tre.

Förvaltningen ställer sig positiv till att kommunstyrelsen tagit fram ett förslag för nya ersättningsnivåer inom daglig verksamhet (LSS) utifrån dagens förutsättningar och uppfattar att förslaget på flera punkter gynnar den enskildes förutsättningar att närma sig den ordinarie arbetsmarknaden.

Förvaltningen uppfattar också att de verksamheter som har deltagare med stora omsorgs- och omvårdnadsbehov utan medföljande personlig assistans och kräver högre personaltäthet, påverkas negativt av förslaget. För förvaltningen kommer därmed förslaget innebära en minskad resurstilldelning.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

En översyn av nuvarande ersättning och utformning av insatsen daglig verksamhet genomfördes under 2022 av kommunstyrelsen tillsammans med socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden.

Utifrån översynen har kommunstyrelsen tagit fram ett förslag på nya ersättningsnivåer inom daglig verksamhet (LSS) som syftar till att minska antalet ersättningsnivåer och för att på ett bättre sätt balansera den enskildes behov.

Förslaget har skickats på remiss till stadsledningskontoret, socialnämnden, stadens stadsdelsnämnder, Attendo, Bambi ekonomisk förening, Famna, Främja, Frösunda, Misa, Nytida, Omsorgshuset och Utvecklingspedagogik för yttrande.

Remissvaret ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 19 september 2023.

Ärendet

Bakgrunden till att ändra nivåerna i ersättningssystemet är bland annat att nuvarande system är flera år gammalt och målgruppen har förändrats över tid, varav det finns behov av att anpassa ersättningen utifrån dagens förutsättningar.

Nuvarande system

Nuvarande resursfördelningssystem och tillhörande relation mellan ersättningsnivå och resursbehov infördes 2010, och har sedan dess varit oförändrat. Det som har förändrats är storleken på pengarna vilken fastställs årligen i samband med kommunfullmäktiges budget.

Som grund för nuvarande ersättningsnivå ligger ett särskilt bedömningsinstrument som bedömer den enskildes behov av stöd. Där omfattningen av det stöd som den enskilde bedöms vara i behov av översätts till olika ersättningsnivåer per dygn för den dagliga verksamhetens utförare samt till en schablonersättning för stadens stadsdelsnämnder. I dagsläget finns det sju ersättningsnivåer, där nivå ett innefattar lägst behov av stöd och därmed ger lägst ersättning och nivå sju innefattar stort stödbehov och därmed ger högst ersättning.

Ersättningen beror även på vilket timintervall som deltagaren är beviljad daglig verksamhet utifrån sin nivå. Idag finns två olika timintervall för deltagande, heltid eller deltid.

Översyn av ersättningsnivåer

År 2022 gjorde kommunstyrelsen i samverkan med socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden en översyn av ersättning och utformning av daglig verksamhet genom att skicka ut en enkät till beställare och utförare inom staden. I översynen framkom bland annat:

- Att daglig verksamhet idag har vissa inlåsningseffekter och att det finns personer inom daglig verksamhet som bör

kunna arbeta men som inte får möjlighet att komma ut i arbetslivet.

- Att ersättningsnivåerna är felbalanserade och behöver ses över. Man har bland annat lyft fram att ersättningen i de lägre nivåerna är för låg och att det är rimligt att sänka de högre nivåerna.
- Att staden har fler nivåer i jämförelse med många andra kommuner.
- Att det kan vara av betydelse att ha fler timintervall av deltagandegrad än nuvarande som endast är hel- och deltid. Det anses inte rimligt att utföraren får lika hög ersättning för en person med mycket lågt deltagande som för en person som är på den dagliga verksamheten i 24 timmar/vecka.
- Att i samband med beräkningen av en förändring av antalet nivåer även utforma en ersättning där ersättningen utgår till utföraren även en tid efter att den enskilde börjat arbeta på den ordinarie arbetsmarknaden. Detta för att den enskilde ska få särskilt stöd i övergången.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen fick utifrån översynen uppdrag i budget 2023 att i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag på nya ersättningsnivåer inom daglig verksamhet.

Förslaget som nu tagits fram innehåller följande förändringar:

- Minska antalet ersättningsnivåer från sju nivåer till fem nivåer.
- Öka antalet timintervall för deltagandetimmar från två till tre timintervall. Föreslagna timintervall är 1-10 timmar, 11-24 timmar samt 25 timmar upp till heltid (40 timmar).
- Ersättningen i de lägsta nivåerna föreslås öka.
- Ersättningen i de högsta nivåerna föreslås minska.
- Om en personlig assistent medföljer den enskilde i den dagliga verksamheten minskas ersättningen med 35 procent, nuvarande skillnad är 38 procent.
- Lägsta antalet deltagandetimmar ska sänkas från fyra timmar per vecka till en timme per vecka.
- Ersättning ska utgå i upp till sex månader efter att den enskilde börjat arbeta på den ordinarie arbetsmarknaden för fortsatt stöd i övergången. Föreslagen ersättningsnivå under dessa sex månader är ersättningsnivå 1, med deltagandetimmar 1-10 timmar per vecka.
- Förslag att den nya ersättningsmodellen börjar gälla från 1 januari 2024.

Förslagets konsekvenser

En ekonomisk jämförelse mellan de nuvarande och de föreslagna ersättningsnivåerna har genomförts vid beredning av förslaget.

Bedömningen är att kostnaderna för staden skulle ändras marginellt vid den föreslagna förändringen av ersättningsnivåerna. Då en sammanläggning av nivåer och en omfördelning mellan låga och höga nivåer görs så kan vissa stadsdelsnämnder komma att påverkas mer negativt än andra, de stadsdelsnämnder som har förhållandevis många personer som har insatsen daglig verksamhet i nuvarande nivå 5 och 7 kan påverkas negativt av det föreslagna ersättningssystemet.

Då antalet nivåer föreslås minska samt antalet timintervall för deltagande per vecka bli fler så behöver nya beställningar göras i paraplyet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg vuxen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att kommunstyrelsen tagit fram ett förslag för nya ersättningsnivåer inom daglig verksamhet (LSS) utifrån dagens förutsättningar. Vidare kan förvaltningen se att förslaget syfte går i linje med förvaltningens ambition att öka möjligheten för fler att närma sig arbetsmarknaden.

Förvaltningen uppfattar att förslaget om att sänka lägsta antalet deltagartimmar per vecka kommer att gynna de deltagare som av olika skäl i perioder har låg eller ingen närvaro på den dagliga verksamheten. Även förslaget om fortsatt stöd och ersättning under övergång till arbete bedöms gynna den enskildes förutsättningar att etablera sig på den ordinarie arbetsmarknaden.

Vad gäller förslaget kostnadsmissiga konsekvenser ser förvaltningen att det nya ersättningssystemet främst gynnar de verksamheter som har många deltagare på lägre nivåer och som klarar av att delta mer än 25 timmar i sin dagliga verksamhet. De verksamheter som har deltagare med stora omsorgs- och omvårdnadsbehov utan medföljande personlig assistans och kräver högre personaltäthet, påverkas negativt av förslaget.

Inom förvaltningens dagliga verksamheter är det många av deltagarna som befinner sig i de högsta nivåerna och relativt få deltagare i de lägsta. Inom verksamheterna idag är det även få deltagare som kan arbeta inom heltidsintervallet. För förvaltningens verksamheter skulle förslaget därmed innebära en minskad resurstilldelning om cirka två miljoner kronor. Förvaltningen befarar att förslaget skulle kunna leda till svårigheter att uppnå stadens målsättning med heltid som norm för anställda inom de dagliga verksamheterna då schemalaggingen kommer påverkas av

omställningen från två till tre tidsintervall i de dagliga verksamheterna.

Förvaltningen uppfattar däremot att förslaget om nya timintervall i längden skulle kunna bidra till högre deltagande inom vissa verksamheter, vilket är positivt.

Jämställdhetsanalys

Inom förvaltningens dagliga verksamheter utgörs deltagarna av cirka 47 procent kvinnor och 53 procent män. Generellt är det fler kvinnor än män som är beviljade insatsen inom de lägre ersättningsnivåerna och fler män än kvinnor inom de högre nivåerna.

I *program för ett jämställt Stockholm 2018-2022* framgår att en del av stadens strategi för att uppnå jämställdhetspolitikens övergripande mål kan vara jämställdhetsbudgetering vilket fokuserar på hur finansiella resurser fördelas mellan kvinnor och män. Förvaltningen kan se att förslaget om ändrade ersättningsnivåer inom daglig verksamhet LSS skulle kunna bidra till en mer jämställd fördelning av resurser mellan kvinnor och män genom att höja ersättningen i de lägre nivåerna.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Veronica Starck
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Föreslagen modell för ersättningsnivåer, daglig verksamhet LSS

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-08-21
Veronica Starck, Avdelningschef	2023-08-17